

Akademický rok 2021/2022

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Lucie Lienerová

Název práce: Tíseň

Lucie Lienerová předkládá svou bakalářskou práci v podobě 13 obrazů a průvodního textu. Ač jádrem práce jsou nepochybně malířská díla, je na místě úvodem konstatovat dokonalou synergii mezi oběma komponenty. Promyšleně koncipovaný a výborně formulovaný text dokumentuje proces postupného formování autorčiny tvůrčí intence a současně schopnost analytické reflexe přístupu k vlastní tvorbě. V tomto ohledu je text dokladem až překvapivě zralé tvůrčí osobnosti. Vzhledem k tomu, že autorka stojí na počátku své umělecké dráhy, může se deklarovaný cíl práce „...skrze nezaujatý pohled na vlastní malířskou tvorbu dospět k její syntéze“ jevit jako poněkud předčasný, leč práce takový cíl skutečně naplňuje.

Zvolené téma ve vazbě na způsob jeho zpracování zasluhuje pozornosti z několika důvodů. Za prvé, v době kdy mnozí (i etablovaní) umělci „lapají“ aktuální témata, jež momentálně rezonují v sociálním a mediálním prostoru a diskurzu uměleckého establishmentu, pro Lucii volba tématu vychází důsledně z osobní prožití zkušenosti. Od osobních prožitků s jízdou na koni, a emocionálně obsazených vzpomínek na čas trávený pozorováním koní na babiččině statku, po vlastní tvůrčí záměr cyklu, který se formoval ve více existenciální rovině „jako hledání cesty k uzdravení z nemoci.“ Za druhé, zobrazování koně je odvěkým tématem výtvarného umění, ve kterém zdánlivě již není příliš co objevovat. Autorka přesto v jeho rámci pro sebe našla fascinující pole zájmu, týkající se porozumění a empatického spojení mezi koněm a člověkem. Tento topos dokázala malířsky transformovat do bytostně nedynamických a neheroických scén - okamžiků péče o koně, v nichž se ale porozumění mezi člověkem a zvířetem zřejmě odehrává. Za třetí, obrazová idea předkládaného souboru je invenčně postavena na třech perspektivách, které pracují s efektem okna, jež rámuje postavení imaginárního pozorovatele: pohledy do interiéru maštale, pohledy z okna na dvůr a situace přímého pozorovatele. Konečně, jak sama autorka zdůrazňuje, koncept tísně, který rámuje celou práci a dává jí název, je na plátně vizualizován „vtěsnáním“ koně do formátu obrazu (zejména *Bylo nebylo za oknem*, *Očista*).

Při hodnocení úrovně formálního zpracování se nemohu opřít o pedagogickou zkušenost z umělecké školy a tedy schopnost posoudit předkládanou práci v kontextu srovnatelné studentské tvorby. Při vědomí tohoto limitu se mi jako jeden z nejvýraznějších kladů práce jeví (nepochybně zamýšlená) stylová různorodost celého souboru, v němž lze nalézt tři polohy: více mimeticky-dokumentární (*Očista*, *Ante fenestra*); více stylizovaně- fantazijní (především série *Za oknem* a antropomorfizovaná *Tíseň*) a jeden více expresivní výjev nesený uvolněným štětcopisem (*Bylo nebylo, za oknem* – malé drama). Co všechny polohy

spojuje a prostupuje je autorčina schopnost zachytit monumentalitu a vznešenost stojícího koně, způsobem jež navazuje na velká umělecká díla minulosti (na mysl zde kupř.přichází srovnání s čínskými hrobovými plastikami koňů z doby Tchang). Analogicky monumentální jsou (zejména na obou velkých plátnech) stylizované postavy pečovatелů. Nahé, jen v klobouku a holínkách oděné postavy, s minimem anatomických detailů mohou působit na první pohled dojmem nedokončenosti, při delším zkoumání se však ukazují jako promyšlená stylizace, zvolená tak aby harmonizovala s jejich zvířecími protějšky. Autorčina piktorální inteligence (abych si vypůjčil pojem Michaela Baxandalla) se vyjevuje též v znázornění různých kvalit pohledů lidských i zvířecích protagonistů (zejména v sérii *Za oknem, Ante fenestra*). Zda studentka vyhověla požadavkům, jež škola klade na zvládnutí techniky malby nejsem schopen adekvátně posoudit. Soubor má evidentně silnější a slabší obrazy, v těch malířsky nejzralejších (obě velká plátna, *Bylo nebylo za oknem, Ante fenestra, Za oknem modrý, Za oknem 3*) předvádí dle mého soudu suverénní zvládnutí zvolených výrazových prostředků a zjevné nedostatky neshledávám ani v dalších obrazech. Ke kvalitám práce konečně náleží i autorčina promyšlená volba brněnské Vojenské nemocnice jako místa pro vystavení souboru, tedy prostředí které rezonuje s implicitně přítomnou nosnou ideou uzdravování.

Jak pro vlastní kvality malířského zpracování, tak pro invenčně a promyšleně rozpracovanou volbu tématu a sebereflexivní přístup k vlastní tvorbě si práce zaslouhuje hodnocení **výborně**. A lze vyslovit přání, aby Lucie tuto linii své tvorby v budoucnosti dále rozvíjela.

Otázky k rozpravě:

Jak autorka sama v rovině výrazových prostředků diferencuje mezi odlišnými stylovými polohami souboru – onou „realističtější-dokumentární“ a „snově-fantazijní“? Která z obou poloh je pro ni do budoucna nosnější?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

Výborně (A)

Posudek vypracoval(a):

Prof. PhDr.Ladislav Kesner, PhD.

Datum:

V Praze, 31.5.2022

(Podpis oponenta)